

2022-10-18

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2022-00949

Ansvarig utgivare för kommunfullmäktiges sändningar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige utser ordförande Eva Öhbom Ekdal till ansvarig utgivare för sändningar av kommunfullmäktiges sammanträden på www.nacka.se.
2. Kommunfullmäktige utser 1:e vice ordförande Hans Peters till ersättare till ansvarigutgivare efter ordförande.
3. Kommunfullmäktige utser 2:e vice ordförande Helena Westerling till ersättare till ansvarig utgivare efter 1:e vice ordförande.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges sammanträden webbsänds via Internet. Eftersom direktsändningar via Internet bedöms som radioprogram enligt yttrandefrihetsgrundlagen behöver kommunen anmäla sin sändningsverksamhet och en ansvarig utgivare till Myndigheten för press, radio och tv.

Kommunfullmäktige utsåg den 15 oktober 2018, § 250, ordförande i kommunfullmäktige, Eva Öhbom Ekdal, till ansvarig utgivare för webbsändningarna av kommunfullmäktiges sammanträden. Kommunfullmäktige beslutade även att utse andra vice ordförande Carl-Magnus Grenninger till ersättare till ansvarig utgivare efter förste vice ordförande. Kommunfullmäktige beslutade den 19 november 2018, § 280, att utse förste vice ordförande Martin Hedman till ansvarig utgivare efter ordförande. Då kommunfullmäktige har valt en ny ordförande och ett nytt presidium den 17 oktober 2022 innebär det att kommunfullmäktige även behöver utse ansvarig utgivare, samt ersättare för denna, för webbsändningarna.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktiges sammanträden sänds direkt via webbsändning på www.nacka.se. Direktsändningarna nås av alla som vill se och lyssna på dem. Det är därmed fråga om ett radioprogram enligt yttrandefrihetsgrundlagen. Eftersom sändningarna ska ske i begränsad omfattning och i princip endast omfattar direktsända debatter utgör

sändningarna ett sådant program som består i direktsändning av dagshändelser. Det medför att kommunen visserligen behöva anmäla sändningsverksamheten till Myndigheten för press, radio och tv, men att reglerna i yttrandefrihetsgrundlagen om bland annat yttrandefrihetsbrott, ansvar och åtal inte är tillämpliga.

Anmälan om utgivare

Av yttrandefrihetsgrundlagen följer en skyldighet för den som bedriver verksamheten, i detta fall kommunfullmäktige, att se till att det alltid finns en behörig utgivare för verksamheten och anmäla den till Myndigheten för press, radio och tv. Utgivaren bestämmer över sändningarnas innehåll och ingenting får sändas mot hans eller hennes vilja. De formella kraven som ställs på en utgivare är att utgivaren ska vara myndig, bosatt i Sverige, inte vara försatt i konkurs och inte ha förvaltare.

Utgivaren får utse en eller flera ställföreträdare som kan ersätta utgivaren under kortare perioder, exempelvis under semester eller sjukfrånvaro. De formella kraven på en ställföreträdande utgivare är detsamma som för en utgivare. Även en ställföreträdande utgivare ska vara utsedd av fullmäktige och anmäld till Myndigheten för press, radio och tv. Utgivaren och i förekommande fall den ställföreträdande utgivaren ska också vara angivna på kommunens webbplats. Ett uppdrag som utgivare kan återkallas av den som utsett utgivaren och en utgivare kan även själv avsäga sig sitt uppdrag.

Utgivarens ansvar

Huvudregeln är att utgivaren är ansvarig för de yttrandefrihetsbrott som begås under en grundlagsskyddad sändning. Yttrandefrihetsbrotten utgörs av bland annat hets mot folkgrupp, förtal och offentliggörande av sekretessbelagd handling. Den som drabbas av yttrandefrihetsbrott kan rikta skadeståndsanspråk mot såväl utgivare som den som driver verksamheten. Vid direktsändningar av dagshändelser har emellertid reglerna om bland annat tryckfrihetsbrott och ansvar enligt yttrandefrihetsgrundlagen undantagits. Eventuella överträdelser faller istället under allmänt åtal. Det nu sagda innebär att var person för sig svarar för sina yttranden under sändningen.

Publiceringen av personuppgifter

Kommunfullmäktiges webbsändningar finns tillgängliga på kommunens hemsida för att allmänheten ska kunna se dessa i efterhand. Video- och/eller ljudklipp som finns tillgängliga för nedladdning i efterhand på tider som bestämts av nedladdaren utgör inte en grundlagsskyddad sändning. Det innebär att reglerna om utgivare som redovisats ovan inte är tillämpliga. Reglerna i dataskyddsförordningen måste däremot följas eftersom webbsändningarna innebär att personuppgifter publiceras och därmed behandlas. Med personuppgifter avses alla uppgifter som gör att man kan identifiera en fysisk nu levande person. Alla behandlingar av personuppgifter måste ske utifrån att det finns en rättslig grund för att få behandla personuppgiften. Webbsändning från sammanträden med kommunfullmäktige anses falla inom ramen för den rättsliga grunden; uppgift av allmänt

intresse. Då ett allmänt intresse anses föreligga behövs inget samtycke inhämtas från enskilda. Detta gäller under förutsättning att den enskildes personliga integritet inte kränks.

Det är av stor vikt att samtliga deltagare innan filmningen påbörjas tydligt informeras om sändningen och hur materialet kommer hanteras. Det är i sammanhanget viktigt att betona att det ställs höga krav på kommunens rutiner för att se till att inget kränkande direktsänds eller läggs ut på nätet. Personuppgiftsansvaret för webbsändningarna ligger på kommunstyrelsen.

Juridik- och kanslistabens bedömning

I samband med ny mandatperiod beslutade kommunfullmäktige den 15 oktober 2018, § 250 att utse ordförande i kommunfullmäktige, Eva Öhbom Ekdal, till ansvarig utgivare för webbsändningarna av kommunfullmäktiges sammanträden. Kommunfullmäktige beslutade även att utse andra vice ordförande Carl-Magnus Grenninger till ersättare till ansvarig utgivare efter förste vice ordförande. Kommunfullmäktige beslutade därefter den 19 november 2018, § 280, att utse förste vice ordförande Martin Hedman till ansvarig utgivare efter ordförande. Då kommunfullmäktige har valt en ny ordförande och ett nytt presidium den 17 oktober 2022 innebär det att kommunfullmäktige även behöver utse ansvarig utgivare, samt ersättare för denna, för webbsändningarna. Juridik- och kanslistaben föreslår att kommunfullmäktiges nya presidium utses till ansvarig utgivare i enlighet med tidigare års princip om att ordföranden utses till ansvarig utgivare, och respektive vice ordförande utses till ersättare.

Ekonomiska konsekvenser

Myndigheten för press, radio och tv tar inte ut någon kostnad för anmälan om sändningsverksamhet och ansvarig utgivare. Att direktsända sammanträdena bedöms inte medföra några ytterligare särskilda administrativa kostnader eller systemkostnader. Beslutet bedöms därför inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Av artikel 17 i FNs barnkonvention framgår bland annat att varje barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Direktsändning av kommunfullmäktiges sammanträden är ett steg till att utöka de unga medborgarnas insyn i beslutsfattandet när det sker i realtid. Direktsändningarna ger ännu en möjlighet för barn och unga att få information internet om kommunens principiella beslut om exempelvis barns fritid och utbildning.

Christopher Arontaus
Tf kanslichef
Juridik- och kanslistaben

Anneli Sagnérius
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben